Tänast lehte 10 külge. Üksiknumber 10 senti.

Abieluleht

Abielurahva ja noorte häälekandja

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinn, Dunkri tän. 2 — 3. Telef. 428-71. Postkast 372. Toimetuse kõnetunnid: kl. 3 — 5.

Kuulutusi ja tellimisi võtavad vastu lehe talitus, abitalitused ja postiasutused.

Kuulutuste hinnad: Eesküljel 10 senti, teksti sees 12 senti ja kuulutuste küljel 5 senti millimeeter.

Tellimiste hinnad: 1 kuu 45 snt., 2 kuud 85 snt., 3 kuud 125 snt., 6 kuud 225 snt., 12 kuud 400 s., — postiga aastas: Välismaile 2-kordsed hinnad.

№ 3. Pühapäeval, 22. veebruaril 1931. I aastakäik.

Teadaanne lugejaile.

Paljude lugejate ja seismajäänud „End. Kosjaleßße" väljaandja soovile vastu tulles jätkame eelmisest nr. alates O. Bebutova poolelijäänud romaani „KIRG JA HING" trükkimist „Abieluleßßes".

Üßtlasi teatame, et ülelima kuulsa Norra geniaalse kirjaniku KNUT HAMSUNI romaan „ROOSA" ßakkab ilmuma „Abieluleßßes" nr. 5. alates.

Vabaduspäevaks.

Kaugelt näen kodu kasvavat,
Taara tammed tal tugiksa . . .

See, millest meie ärksamad rahvapojad ja kaunimad tütred aastate eest unistanud, milleks kogu oma vaimujõu ja elu energia pimeduse võimu ajal orjakütkeis rabeleva rahva vabastamiseks ohverdanud — on meil nüüd kalli hinnaga — verega võidetud, kodumaa parimate poegade eluhinnaga lunastatud. Meie oleme võitnud vabaduse — oleme vabastanud oma kodumaa võõra ikke alt, oleme ise oma elu korraldajad ja peremehed, oleme ise oma käskijad ja käsutäitjad. Ja sellepärast on meil põhjust rõõmustada, põhjust hõisata ja vabaduspüha pidada.

Paari päeva pärast pühitseme juba oma iseseisvuse aastapäeva, vabaduspüha — päeva, mil meie kodumaa oli vabastatud pealetungiva võõra võimu kütkeist. Ja seda päeva pühitseme igal aastal suure rõõmu ja vaimustusega...

Korraldame koolides, seltsimajadas ja teatrites aktuseid ja kõnekoosolekuid, peame kirikutes tänujumalateenistusi, korraldame kaitseväe paraade ja rongikäike — tuletadas meelde neid, kes oma kallima varanduse — elu — ohverdanud, püstitades neile mälestusmärke ja ausambald üle terve kodumaa — et ka tulevased põlved seda teaksid ja sellest omale vaimustust leiaksid, armastust oma väikese kodumaa vastu ammutaksid.

Ja noored kasvavad, kogudes omale jõudu ja vaimustust vanadelt, kasvavad tugevateks tammedeks, kodumaa kaitseks vaenlase, võõra võimu ja võõra vägivalla vastu. See mõte levineb ja süveneb meie noorte hingedesse — neist kasvavad meile riigitoed ja kaitsjad...

Vabaduspäeva pühitsemise ümber koonduvad kõik, kel meie rahva elu, meie kodumaa tulevik armas ja kallis. Kes suudaksid sel päeval külmaks jääda ja kodus rahulikult istuda?.. Arvan — mitte keegi...

Aratagu ka tänavune vabaduspäeva pühitsemine meie noortes neid tundmusi, millest kord unistasid ärkamisaja kirjanikud ja luuletajad — Eesti elu loojad. Leidku meie noored ja vanad omale vaimustustuld neist kõrgeist aateist, mis kord nende südameid sütitanud, kes kodumaad kaitstes verd valanud ja kangelaslikult piinades ja valudes kannatades surnud!..

Olgu meie kangelaste vägiteod, julgus, vaprus ja võidutahe, kord võitjana võitlusest välja tulla, teistele kauniks eeskujuks ja ideaaliks! Jäägu nende kaunid kujud kustumata paistma meile — hõljugu nende kaitsevaim veel Manala vallast meie peade kohal ja manitsegu meid julgelt oma kodu kaitsma!

Olgu neil kerge puhata kodumaa mullas, kes veristes võitlustes vaenlaste vastu võideldes langenud! Au olgu langenud kangelasile, ja igavene mälestus jäägu neist järeltulevatele põlvedele seni, kui veel eesti rahvas elab ja eesti keel kõlab!

Minu armastus.

(Pühendus E. S-le.)

Minu armastus on vaikne,
on kui metsa järvepind.
Ainult harva võsas laulab
mõni eksind, kauge lind.
Minu armastus on sügav,
kaljurahnu kuristik.
Tema üle kohab tuuli,
tõuseb kotkas kuninglik.
Minu armastus on valu,
pisaraist seal allikas.
Selged, hõdedased pärlid,
leinasosin salajas.
Minu armastus on palve:
tõuseb ohvrisuitsuna,
tõuseb Isa pale ette,
kostab ärdalt: „õnnista".
Minu arm, see oled sina.
Tõusen, uinun sinuga.
Suudlen sinu päiksesilmi.
Hukk on elu sinuta.

CHYPRE.

Laul Eestist.

(Vabaduspäevaks.)

On veel kannatusi, mida
pole kannatanud sa?
On veel kuskil valurada,
mida pole käinud sa?

On veel mujal kaebeid, ohkeid
nõnda tõusnud taevassa?
Pisaraid nii veer'nud rohkeid
kui sa pinnal — Eestimaa!

Seitse sajandit kui kalju
lasus sul, ja masendas. . .
Saatus õnneroose palju
okastega asendas. . .

Aga siiski Aeg-vaim märkis
kannatuse-päevad täis. . .
Pikne tulistas siis, kärkis —
torm ju üle maade käis. . ,

Tormid hajutasid udud,
avastasid selguse. —
Vabad võitlejate kodud —
nüüd, kesk päeva helguse!

Ervin Uibo.

Üllatus lugejaile!

Ostke, tellige, lugege „Abielulehte", mis pakub palju huvitavat meelelahutust ja lugemisvara!

Kaasandena ilmub väärtuslik raamat

„Prantsuse-eesti sõnastik",

mis sisaldab umbes 10.000 sõna.

„Abieluleht" vajab provintsi **tellimiste ja kuulutuste vastuvõtjaid ja üksiknumbrite müüjaid.**

Asjast huvitatuid palume täita allpoololev kupong ja kohe saata „Abielulehe" talitusele, Tallinn, Postk. 372.

Soovin astuda „ABIELULEHE" tellimiste ja kuulutuste vastuvõtjaks ja üksiknumbrite müüjaks.

Ees ja liignimi .....

Aadress .....

ja palun minule igast numbrist üksikmüügiks saata ..... eks.

Esindaja allkiri .....

EESTI AKADEEMILINE RAAMATUKOGU Balt.

EL 1938

ABIELUNURK

Tahkasin kodu luua!...

Olen 24 a. vana noormees. Tahaksin endale kodu luua, kuid pole seni see mõte veel õnnestunud. Ei taha ju naist võtta, kui pole midagi talle pakkuda. Aasta tagasi avasin oma töötoa, kuid nüüd olen sealsamas, kus hakkasin, ehkki ise olen karske ja üldse lõbustustest eemale hoidnud. Nüüd olen aga tüdinenud. Kõik tahe kaob ja ei tea, mis pean tegema. Oleks hea, kui leiduks mõni naishing, kes minuga koos elu algaks ja väikese kapitaliga ettevõttele hinge sisse ajaks. Olen karske ja meeldiva välimusega noormees. Kirjad slt. „Üksik S."

Radikaalne nädalleht

Meie Hääl

huvitav poliitiline ja hariduskultuurilise sisuga radikaalse ilmavaatega, kaastöölisteks tuntud poliitilised tegelased, teadusmehed, kirjanikud ja haridustegelased.

Ilmub igal laupäeval!

Tellimishind: 1 kuu — 25 s. 2 kuud — 50 s. 3 kuud — 70 s. 6 kuud — 125 s. 12 kuud 250 s.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused!

Väljavalik suur!

Eelteade.

Sellega teatame oma austatud kaubatarvitajaile, et avame 1. märtsist s. a. oma endistes riidekaupluse ruumes **Väike Karja tn. № 3**

Mees- ja nais-valmisriiete magasini.

Töö korralik ja hea!

Kõige austusega

Vennad J. & A. Schulkleper

Hinnad odavad!

Kuulus okkultist-astroloog hiromant ja selgeltnägija

MAJEV

„Estoonia" teatri vastu, Väike Tartu maant. 2 k. 5. Suure eduga ennustanud üle kümne aasta välismail ja Eestis.

Korralik, varandusliselt kindlustatud noormees soovib

tutvust

18—25 a. neidudega, kellel oleks ühine soov kaubanduses tegutseda ja kes omaks vähemalt 1500 kr juurde lisada lühikene elulookirjeldus. Kirjad, Piiometsa postiagent ur pk. 88.

Restoran „Balti",

Nunne tän. Nr. 7.

on avanud suure ja ilusa **baari,** kus iga sisseastuja võib kinnitada keha ja värskendada vaimu. Kuumad bliniid alati saadaval. Kiire ja täpne teenimine. Muusika päev läbi.

Sisesõitnud

intelligent daam

soovib tutvust vanemate, viisakate härradega kirjad slt. „Desti" all.

Majanduslikult kindlustatud, lihtne meesterahvas

tutvuneks

lihtsate, kuid hästi saksakeelt valitsevate naisterahvastega. 25 — 45 a. Teat. slt. „Oskan küll".

RESTORAAN „TULETÕRJEKODU"

Sauna tän. Nr. 1, Telef. 20-27.

Rikkalik einelaud alkoholiliste jookidega. Maitsvad külmad ja soojad suupisted. Köök osava vene koka juhatusel. Teenimine korralik — pererahvas lahke.

RESTORAN „METROPOL"

Dunkri t. № 4, kntr. 434-95.

Einelaud alkoholiliste jookide, kõiksuguste külmade ja soojade suupistetega. Maitsevad lõunad kl. 1—5 pl. Köök osava koka juhatusel. — Korralik ja viisakas teenimine.

Soovin tutvust jõukama daamiga, kes tahab

Austraaliasse sõita.

Sissesõiduluba on olemas. Teatada slt. „Austraalia" all.

Mehed, kes omate kodu ja vaatate tõsiselt ellu, teiega soovivad

mõttevahetust

2 hea majapidamise oskuse ja meeldiva välimusega preilit. Kirjad slt. „Blond 26" ja „Shatään 27".

Kaks noort lõbusat preilit soovivad tutvuda

härradega

kes võiksid heaks sõbraks olla. Kirjad slt. „Ally" ja „Tooni".

„Ah, need pruunid, mustad, punased ja blondid! Oleme kaks haritud, rikast **perepoega.** Pole veel suutnud kohaneda maal. Tutvuda — flirtidal oleneb teist, mis järgneb. Kirjad Riidaja p. ag. postk. 15. „Sa väike". „Mu päike".

Kui leidub veel Eestis ükski

mees,

kes hindab tõsiselt elu peale vaatajat 32 a. neidu, siis kirjutagu. Ei poolda flirti ei truudusetust. Kirjad slt. „Ei kahetse".

Taadikene!

Üksi sulle ruumi minu südames, sest tean elad üksi ka mulle. Kus oled **sa**? Sind igatsusega ootab sinu Eidekene. Kirjad slt. „Eideke" 30.

Veerandsaja aastane poisslaps soovib

tutvuda

prouade ja preilidega. Kirjad slt. „Veerandsada".

Noormees

soovib intiimtutvust prouade ja preilidega. Saladus garanteeritud. Kirjad slt. „Saladus".

Lihtne, 30. a. aus neiu soovib lihtsa 35 — 55 a. mehega

abielluda.

Kirjad slt „Abiellun".

Soovin

sõpra

leida, noort kena neidu. Kirjad slt. „Sõber" all.

Haritud, hingeline

meesolevus

soovib tutvust samasuguste daamidega. Kirjad slt. „Õrn hing".

Inetu noormees, lühikese kasvuga, soovib

tutvust

kenade daamidega. Kirjad slt. „Kääbus".

Ma ei ihka ilu ei varandust

vaid meest,

kes on hingeline ja hea. Kes suudab keskmise kodu luua ja olla truu ühele õrnahingelisele neiule? Vanadus 35—40 a. kirjad slt. „Tõsiselt elule mõtleja".

Suremata lesk, 30 a. kinnisvara omanik, soovib tõsist

tutvust

varandusliselt kindlustatud, viisakate ja haritud daamidega 18—25 a. Vastan ainult päevapildiga varustatud kirjadele.

Tartu, postkast Nr. 256 „Dick"

Ilus on noor olla ja armastada. Hingeline kuid lihtne

mees,

kirjuta! Tahaksin sind tundma-õppida. Kirjad slt. „Noorus ja kevade."

Luuletar soovib tutvuda härrade ehk preilide

komponistidega.

Kirjad slt. „SÕNAD + HELID"

Tõsine ja kurb naishing.

Kui puudub Sinu kodul hingeline, korralik, kena meessõber ja seltsiline, **siis palun teata enesest.** Kabala pstk. postkast 24. „Mägede poeg".

18-aastane puudustkannataja tütarlaps

soovib kohta

rahul kõigiga. Kirjad saata slt. „Puudustkannataja tütarlaps."

Korralikku

eluseltsilist

otsib haritud, kindla sissetulekuga meesametnik samasuguste neidude hulgast. Saladus garanteeritud. Foto soovitav. Teat. slt. „Amicus +26" all.

32 a. iseseisev naine, kellel esimene elu purunenud, soovib

uut kodu rajada.

Ainult tõsised ettepanekud leiavad tähelepanu. Kirjad slt. „Uus kodu."

Praktiseerida saksa keeles

soovib proua prouade või härrade sakslastega. Vastutasuks eesti keeles praktiseerimine. Kirjad slt. „Frühling 1931."

Uuest aastast avatud

Hotel-restoran „HIIU"

Suur Pärnu mnt. nr 138, Nõmmel, Kõnetraat 51.

Soojad ja mugavad kabinetid. Kõik alkoholilised joogid. Köök osava koka juhatusel.

Muusika igal ajal.

Sissesõidu puhul autodele ja hobustele ajakohased ruumid.

Omanik **O. Lieders.**

Noor äriomanik

abielluks varandusliselt kindlustatud 18—24 aastase neiuga. Ühise kodu loomiseks nõuetav ainult tõsiselt elu peale vaataja neiu kõigi naiselikkude headuste ja vigadega, kes aga omaks vaba vaate kõigile eluavaldusile.

Kirjad adresseerida, võimaluse korral fotot ligilisades, Tartu postkontor, isikutun. Nr. 569883 ettenäitajale.

Karusnahkade töötus

Dunkri t. 5—2

Võtab vastu tellimisi igasuguste mütside ja naister. karusnahksete mantlite peale. Sealsamas parandatakse ka vanu meesterahva ja naister. kasukaid.

Kõige austusega **Ed. Zeisig.**

Dunkri tänav 5—2.

ESTOTRÜKK TALLINN S. KARJA 8

Sündivuste reguleerimisest.

Alati on arstid tegelenud küsimuse kallal, kuidas teha naist ajutiselt sigimisvõimetuks. Kõik abinõud, mis selleks tarvitusele võetud, on osutunud aga puudulikeks ja mittekasulikeks ema kui ka järeltuleva soo tervisele.

Sündivuste reguleerimine on enesest väga tähtis. Kui leitakse selline reguleerimisvahend, siis oleks saavutatud palju inimlikku.

Meil Eestis loetakse aastas vähemalt 9000 aborti. Kas ei ole see metsik ja massiline inimelude hävitamine? Sellele metsikusele võiks piiri panna, kui saaks sündivusi reguleerida... Ja abortide arv näitab meil kasvamise tendentsi Senini on abortide arv kasvanud keskmiselt 100 juhtumi võrra aastas. Ja kokkuvõetult kogu Eestis vabariigi iseseisvuse ajal on vähemalt 100.000 aborti tehtud, see tähendab, on metsikult, julmalt hävitatud 100.000 noort inimelu!

Aborti lasevad meil peamiselt teha neiud, kes väljaspool abielu emaks saamas ja abielunaised töölisringkonnist. Kuid on ka abielunaisi, kellel küllalt võimalusi oleks lapsi kasvatada, leidub aborditegijate hulgas. Esimesile on see kuritöö veel kuidagi andestatav, aga teisel juhul on see puhtamakujuline roim. Selliseile roimadele võiks ainult piiri panna odava ja kõigile, eriti vaesemale kihile kättesaadava sündivuse reguleerimisvahendiga.

Abort, kui praegune laialdasemalt tarvitatav abinõu rasedusest vabanemiseks, on ka veel hädaohtlik emale. Tihtigi võib õnnestuda esimene ja ka teine abort, kuid järgmised võivad surma tuua veremürgituste ja verejooksude läbi.

Mõni ehk arvab, et pole üldse tarvis sündide reguleerimist ja samuti saab ka abortideta läbi, et igaüks, kes on jäänud rasedaks, sünnitagu ja kasvatagu üles oma laps. Minagi isiklikult ühtin selle arvamisega, aga elu ei ole igakord selline, et võimaldaks inimlikku lastekasvatamist. Ja miks asetada siis last elu piinapingile? Siis juba parem lasta teda mitte sündidagi. Ei ole ju teenijal neiul, kes end isegi ei suuda kuidagi elatada enam võimalust kasvatada last. Samuti võib näitena võtta töölisperekonna, kus juba on 4—5 last vanemad neidki ei suuda rahuldavalt toita ega kasvatada. Ja iga uue ilmakodaniku sünd oleks siin peaaegu kuritegu nii vanemate kui ka lapse enese vastu, mõjudes tapvalt vanemaile ja ühtlasi ei lase ka noorest ilmakodanikust kasvada tugevat, elujõulist inimest.

Selliseil juhtudel tuleks hoiduda, arvab ehk mõni... Täiesti õigus. See oleks ka minu isiklik arvamine. Aga kuidas seda teha? Õigus armastusele on ometi kõigil, olgu ta rikas ehk vaene?

Siin tulebki tahtmatult otsida abinõusid, mis hoiaksid ajutiselt ära rasedaks jäämise. Abort oma julmusega siia ei kõlba ja nii tuleb siis otsida midagi muud, ja selle millegi muu kallal on arstid juba töötanud aastakümneid, ja alles nüüd, viimaseil aastail näib leitud olevat otstarbekohane vahend.

Selle vastu võib tõusta ka hääli, kes ütelvad, et sündivuste reguleerimine mõjub kahandavalt rahvaarvule ja et kõik sellised abinõud tuleksid keelata... Õigus, rahvaarvu see küll ei tõsta. Kuid kuidas saab olla juttu rahvaarvu kasvust, kui olemasolevalgi rahval midagi teha pole ja elamisvõimalused peaaegu puuduvad? Vist keegi naine ei keelduks sünnitamast, kui tal oleks lapsekasvatuse võimalusi?..

Raskete ja järjest raskenevate majanduslikkude olude sunnil näitabki abortide arv kasvamise tendentsi. Ja just abortide vastu võitlemiseks püütaksegi leida vahendit, mis aitaks reguleerida sigivust.

Leipzigi ülikooli naiskliiniku sünnitusabi professor, — professor Sellheim — on suurema osa oma elust pühendanud uurimusele, küidas naist teha ajutiselt sigimisvõimetuks, nii et see oleks täiesti kahjutu temale, kui ka tema järeltulevale soole. Ka prof. Sellheim tahab sündivust reguleerida. Ka tema loodab seeläbi piiri panna metsikule idaneva elu hävitamisele emaihus. Ja mõistlikuim ja inimväärsem meetod sigivuse piiramiseks on seemne vastuvõtu takistamine.

Ka Inglise parlament on vastu võtnud seaduse, mille läbi omavalitsuste ülesandeks tehakse teatud summasid määrata selgitustööks vaesema rahvakihi naisile, kuidas hoiduda rasedusest. Ülemkojas juhiti tähelepanu sellele, et Inglise koguduste poolt ainukese lubatud abinõuna, jutlustet hoidumine sugulisest kooselust, on läbiviimatu, ja et väga paljud naised ise tunnistavad, et nad niipea, kui märkavad rasedaks jäämist, kohe ette võtavad kõik mis võimalik, et rasedust katkestada.

Ka Austria haigekassa riigikomisjoni kirjastusel on ilmunud raamat naisile, mis annab seletust, kuidas hoiduda rasedaks jäämast. Seda raamatut jagatakse maksuta kõigile haigekassa liikmeile. Liig rohke sigimise ärahoidmisega kergendatakse vaesemate kihtide abielu ja hoitakse naisi hävitamast oma tervist ja hädaohtu saatmast koguni oma elu.

Prof. Sellheim seletab, et arsti juurde tuleb igapäev naisi, kes avaldavad soovi, et neid jäädavalt siginemisvõimetuks tehtaks. Seda muidugi ei tehta. Tuleb otsida kahjutuid vahendeid, kuidas naist ajutiselt siginemisvõimetuks teha.

Munajuhe sulgemine, mis naise teeb kestvalt siginematuks, ei saa siin ka kõne alla tulla, sest et naisele tuleb tingimata säilitada lapse saamise võimalus soovi korral.

Ka munasarjade Röntgeni kiirtega valgustamine on hädaohtlik mäng sigivusega, sest see võib naise lõplikult siginemisvõimetuks teha. Teisest küljest — kui Röntgeni kiirtega paistmine toob ainult mööduva siginemisvõimetuse — võivad niinimetatud „Röntgenlapsed" väga kergesti vigased sündida. Seetõttu otsiti teisi meetode.

(Järg 3 lhk.)

Tütarlapsed kuristiku kaldal.

Ihu esimene hind...

Peale seda õhtut Charly juures olin mõnda aega kui meeletu. Tundus, nagu oleksin hakkama saanud kuriteoga, mis masendas meeled, hävitas rõõmu ja rahu. Ikka ja jälle meenus mulle too ilge ning tiirane isane, kes küsimata midagi surus läbi oma tahte...

Mul oli piinlik ja häbi, häbi igaühe ees... Üksinda olles nutsin sageli ja hakkasin põlgama ka iuba mehi, instinktiivselt aimates, et neist igaüks on kõigepealt ikkagi selline tiirane isane kui Charly... Paar nädalat ei läinud ma ühelgi õhtul välja ega mõelnud seda üldse teha enam kunagi. Too õhtu Charly juures tundus igavesti pesemata häbiplekina, mis valmistas otse füüsilist valu, olles üksinda nutsin sageli, nutsin ja hakkasin unistama mehest, kes oleks tõesti hea ja aus... sellisest nagu mõlgub kunagi iga neiu mõttes...

Ent aeg tõi unustuse ja kahetsus kustus. Pihtides kord Alicele, kellele mu murtud olek silma paistis, oma kurbuse põhjuse, puhkes ta nii süütult ja rõõmsalt naerma, nagu oleks kuulnud midagi õige lõbusat.

„Aga Ly," vastas ta vaid. „Küll sa oled rumal!"

Küsisin Alicelt lähemat seletust, Ta ütles, et sellel õhtul pole juhtunud ju midagi erilist. See kõik olla ju väga harilik. „Keegi ei heida sellepärast meelt, vaid võtab kui kõige igapäevasemat asja," seletas Alice.

Kuna teistegi sõbrannade arvamine oli samane, püüdsin minagi ennast nüüd rahule sundida. Hakkasin jälle käima ljuväljadel ja pidudel, valetades isale-emale, et lähen kas koolimajja või kuhugile mujale heasse kohta.

Muutusin ka julgemaks ja agaramaks kui varem. Üksk: asi ei tundunud mulle enam häbistavana. Võtsin eeskuju Alicest ja teistest sõbrannadest, kelle vastutulelikkus oli võrdne poiste pealekippuvusele.

Kevadel, vähe enne koolide lõppu, kutsus Alice mind kuhugi sünnipäevale. Olin nõus. Nähes, kuis algas see sünnipäev, olin alul küll jahmatanud. Siin polnud jälgegi sellest perekondlisest lõbususest, süütust flirdist ja naljast, mis omane kitsamais ringkondades peetavail sünnipäevadele. Hiljem aga nägin et kõik noorte omavahelised sünnipäevad osutuvad samasteks ja noori huvitavad ka ainult sellised sünnipäevad.

Koos oli kümmekond poissi-tüdrukut. Viina võeti nii ohtralt, et kõik koosviibijad peagi väga purju jäid. Ent toda soovitigi just, kuna alles siis õige sünnipäeva pidu algas. Räägiti igasuguseid nilgeid anekdoote ja rõvedusi, poisid käperdasid tüdrukuid ja tüdrukud leppisid rahulikult sellega. Ent see polnud veel kõik. Kui keegi kustutatud tule äkki põlema keeras, võis näha steene, mis enam midagi soovida ei jätnud... Ja nõnda läks see hommikuni, mil läbi oli tehtud kõik...

Järgmisel õhtul Alice juures olles tutvusin ühe noore ja mitte just tuntud näitlejaga ühest meie vähemast teatrist. Noor julge poiss meeldis minule. Agaralt „tehes silmi", paelusin ka tema huvi, mis lõppes koduväravas tulise armuavaldusega...

Muidugi mõistis mees kõnelda nii veenvalt, et ta sõnu uskuma jäin. Asi tundus seda usutavamana, et Aps — nii poisi nimi — tol õhtul leppis ainult suudlustega...

Aps rääkis abiellumisest lähemal ajal, millega ka mina muidugi nõus olin. Unistasime ühisest pesakesest ja õnnest, armastusest ning küllusest. Kuna siin seda viimast saavutada oli raske, arvas Aps, et „peame sõitma Ameerikasse, kus nii palju-palju võimalusi rikastumiseks."

Vaja oli vaid õppida ingliskeelt, mida otsustasime Apsiga koos õppida. Hakkasin käima tema juures. Alati, kui sinna läksin, väljus teine noormees, ka näitleja, kellega koos Aps pidas korterit.

Kahekesi jäädes, ei tulnud õppimisest välja muidugi midagi. See, mis huvitas Apsi, oli sootuks midagi teist kui ingliskeel... Ka mina polnud vastu, Aps oli nii temperamentne, oskas rääkida meelitusi, mis segi ajasid pea ja pealegi pidime iu varsti abielluma, mil ikkagi oleks tulnud see kõik...

Umbes kuu aega nõnda Apsi juures käinud, polnud teda enam kunagi lubatud ajal kodus. Mina ei pööranud sellele aga varem erilist tähelepanu, kui kuulsin Alicelt ja lugesin ka ajalehtedest, et Aps on — kihlatud!.. Kihlatud ühe majaomaniku tütrega, kellega tema ka peagi abiellus, lahkudes näitelavalt...

Alles nüüd mõistsin, et esimene minule tehtud armuavaldus oli tulnud petiselt ja nüüd mõistsin ka seda miks Apsi sõber meid alati kahekesi jättis...

Mitte valu, vaid viha valmistas mulle see teadmine. Kuna oli lõppenud ka kooliskäimine, sööstusin koos Alicega meeletute lõbude maitsmisele. Ei keelanud ennast enam kellelegi, kuna patt oli magus ja ainult see näis huvitavat mehi.

Kui ühel õhtul Alicega jalutasime Kadriorust tulles koju, tänaval hakkasid meile lähenema kaks juudipoissi.

Minule nemad ei meeldinud ja kippusin koju.

„Rumal," vastas seda kuuldes Alice. „Hilda ütles, et nad maksavad hästi..."

„Maksavad hästi..." Üllatusin. Kas siis nii kaugel on Alice...

Ja nõnda see oli. Alice pidas seda endast mõistetavaks, et vahete-vahel aetakse mõne rikkama härraga ka „äri".

„Sukad, kingad, kleidid, — kõiki on vaja!.. Ja isa ei anna kunagi nõnda palju, nagu tarvis," seletas minu kogenud täditütar.

Kuulates Alice seletusi, mõtlesin, kui võib muidu ja miks ei peaks siis ka raha eest?.. Pealegi vajaksin nii väga uusi sukki.

Minnes juutidega nende koju, läks seal kõik nii nagu ta minema pidi... Sealt lahkudes olin vaid kümne krooni võrra rikkam, kandes rediküllis esimest oma teenitud raha, — enese ihu hinda...

(Järgneb).

Järgmises lehes jutustab tänase kirjutuse autor **kuidas armastatakse Kadriorus, korraldatakse väljasõite, muretsetakse uusi kleite. Rikkad võrgutavad vaeseid tüdrukuid.**

Uinutav rõõm.

Täna tahaks' hõisata ja naerda,
täna tahaks' olla õnnelik;
täna tahaks' minna lilleaeda —
peen'rail õitsemas kus igavik . . .

Täna tahaks' palvel tõsta käed
armastava igatsusega:
ehtuksid et lumitanud mäed
uue päeva koidul rohega . . .

Täna tahaks' suigutada valud,
et võiks heliseda ilmamaa,
nagu värsked kevadised salud
helisevad tasa, leinata . . .

Täna tahaks' hõbepilve linu
oru-vaikusesse võluda, —
sinna peale kanda kalli Sinu
ja siis uinuda, siis uinuda . . .

Ervin Uibo.

„Sündivuste reguleerimine“
(2lhk. järg.)

Tehti katset mehe seemne pritsimisega naise verre, et saavutada naise juures n. n. „spermaimmuniteeti“, s. o. vastuvõtmatust sugutusele.

Suurimat tähelepanu aga äratasid prof. Haberlandti katsed, kes teatud hormoonide külgepookimise läbi emase tegi mõneks ajaks siginemisvõimetuks. See meetod seisab tiinete loomade munasarjadest ja emakoogist saavutetud ainete sissesöötmises.

Et naisi sel viisil mõneks ajaks vastuvõtmatuks teha mehe seemne mõjule, on tarvis vastavaid hormoone suuremal hulgal. Kuid ka sellest on saadud üle. Nimelt on õnnestunud hormooni, mida sisaldavad tiinete loomade munasarjad ja emakook (platsenta), saavutada ka viimasel rasedusjärgul viibivate naiste uriinist. 200 liitrist rasedauriinist saab üks gramm seda naise seksuaalhormooni. On huvitav, et on võimalik ühe naise rasedust ära kasutada teiste naiste rasedaksjäämise ärahoidmiseks.

Nüüd tahetakse rõhku panna sellele, et naiskliinikuis ja sünnitusasutusis rasedate naiste uriin hoolikalt kokku kogutakse, siis läheb raseduse vastu kaitsev hormoon nii odavaks, et see on kättesaadav ka vaesemale rahvakihile, kellele see omab ju suurema tähtsuse kui rikkaile.

Tuleks ainult veel soovida, et lahendataks kiiremini see probleem. Ja ühtlasi seega kaoks ka ebainimlik inimelude hävitamine abordi näol. Aug— P.

Rahvaarvu kasvamine ja poliitika.

Kui oleks ilmunud kusagilt prohvet, kes oleks kuulutanud mile, et 1950. a. tekib järsku mingisugune looduse või mõne muu ime läbi, maapõuest või taevalaotusest 2-miljonilise rahvaarvu äraelamise võimalus, ja kui meil ei tohitaks välistöökäsi sisse vedada, siis peaksime juba täna asjaga peale hakkama, et selleks ajaks tarviline arv käes oleks.

Arvatavasti ei saa meie kasin rahvaarv selle tellimisega hakkama ka kõige soodsamatel oludel, ka siis mitte, kui iga sigimisvõimeline sigineks. Et kahjuks statistilisi andmeid meie siginemisvõimeliste inimeste kohta käepärast ei ole, siis teeme ühe lihtsa näite ja vaatleme, kas on üldse võimalik „inimesi“ tundmatu tuleviku jaoks ette tellida?

Oletame, et meil on 500.000 naist ja sama palju mehi. Need paarid õnnistaksid meid kahe lapse süsteemi juures heal juhul juba kolme aasta jooksul 1.000.000 järeltulijaga. Kõik need kasvaksid 1950. aastaks töövõimelisteks, ja meil ei tarvitseks välismaalasi tuua, mis meie tõule soovitav ei ole. Nüüd aga pöörame prohveti poole küsimusega: „Kui sa ikka tõtt räägid, siis ütle meile, millest peame elama ja kasvatama 20 aastat 1.000.000 inimest, kuni sinu poolt ettekuulutatud töövõimalus saabub?

Ja meie prohvet ei mõista enam kolmegi lugeda.

Noh, hea küll, ütleme prohvekasvatada, kuid tõota meile siin, et töövõimalusi tuleb!

„Tõotada ei saa ma siin, kuid olen seda ennustanud ja see peaks nii olema“, ütleb prohvet. Meie muidugi loobume sarnasest „võib olla“ hukutavast poliitikast meile.

Üks sarnane prohvet on tänapäeva kangelane. Mussolini, Itaalias. See tore mees lasi naistkõditava hüüdsõna lendu: „Iga naine peab sünnitama!“ (ei tea kahjuks, kas neiud kaasa arvatud?) Oma kihutuskõnedega ja meelehea lubadustega on tõesti rahva arv seal 1930. aastal poole miljoni võrra kasvanud.

Samal ajal aga on Itaalias üks miljon tööta inimesi. Mis mõtleb see mees oma sõgeda poliitikaga taga ajada? Kui teaksid Itaalia emad, et nad omad pojad kahurlihaks sünnitama peavad, et võõraid maid vallutada ja rahvaid orjastada, ei tea kas nad oleksid enam nii helded? Kas võib prohvet Mussolini kindel olla omas kavatsuses? Võib olla nurjub kõik?! Ehk sureb ta ennem, ehk taganeb oma kohalt?! Tuleb aga kainem mees asemele, siis on töötuid lõpmatuseni.

Saksamaal oli asi teisem. Juba ammu hakati seal sõja vastu valmistama. Igalpool tehti selleks ettevalmistusi. Sõjatööstused tekkisid kui seened maa alt, kes miljone töökäsi tarvitasid. Rahvas rändas maalt linnadesse. See kõik ei rahuldanud tööstusi. Välistöölisi ei toodud, sest neist oli karta sõja puhul soovimata sekeldusi ja äraandmisi. Ei jäänud muud üle, kui hakati oma rahvast üle külvama kõiksugu preemiatega. Rahva arv kasvas. Siin oli hea külg see, et igale juurdetulijale oli õitsvas sõjatööstuses kohe tööd anda. Kõik oleks ju väga hästi olnud kui see neetud sõda ei oleks tulnud.

Sõda möödus. Sõjatööstused likvideeriti. Miljonid kunstliselt „inimese ihust“ väljakutsutud inimesed on pea kaotanud, millega nüüdsed valitsused lahendamata hädas.

Sellist kõrget poliitikat aeti, ja aetakse veel tänapäev suguelu kaudu.

Kõikjal on hüüdsõnaks: „Rahu! Maha sõda! Tööd rahvale!“ Aga seda ei saada mitte väevähendusega, mis aina töötuid juurde toob, ega „maha sõda“ hüüdmisega. 70 miljonit töötuid võivad tööd leida ainult sõjatööstuste uuesti avamisega. „Rahu ja tööd“ ainult suguelu kaudu nii kaua, kui Müssoliini taoliste mäng, sugueluga, protesteeriimist ei leia, pole ilmas paremat loota.

Unistus.

Rein Raunik.

August tegi hüppe ja tiris end kergelt aiaplangule, kust laskus sama osavalt teisele poole alla. Väike müts, kerge kuivade okste rudin, ja jälle oli kõik vaikne erakordselt ilusas suveöös.

Mitu ja mitu korda oli August päeva jooksul endale kordanud seda, mis juhtus elle õhtul siin sellel pingil, millele ta praegu laskus. Kuid ta pidi seda nüüdki jälle ettekujutuses kordama, sest ümbrus oli meeletulelusis nii kärmas.

Nad kohtusid täiesti ootamatult eile õhtul hämaras pargis. Milli oli üksinda ja tundis vist igavust, ega ta muidu poleks kõnetanud Augustit. Ja sealt see siis algas

„Tere! No kuhu sa tormad?“ haaras Milli ta käiksest. — „Räägi kuidas käsi käib ja keda praegu oma armastuse altaril põletad — sa tütarlaste jumalus!“

„Tänan! Käsi käib endiselt!“ vastas tema, mõeldes: ei Milli pole täna põrmugi parem, kui alati: ikka iroonia ja nokkimine. Milliga, selle rätsepa üliõpilasest tütrega kohates oli August asetatud alati imelikku seisukorda: tundes selle plikanähvitsa kalduvust alati ironiseerida ja nokkida tema tagasihoidlikkuse arvel. Oleks ta parema meelega tänaval ümber pöörnud, nähes teda tulevat; samas aga polnud Milli temale, kohates kunagi küllalt lähedal, et nautida tema ninakese armsust, ripsmete pikkust ja raskust, huulte täidlust ja õrnust ning sadat väikest muud pisiasja.

August oli Millisse armunud, lootuse'ult armunud, juba gümnaasiumi pingist alates, kuni siiaajani, kus töötas iseseisvalt isa suures äris, ja tont teab kuhu see võib veel ulatada tulevikus.

„Kas sa ei tahaks üksiku, mahajäetud tütarlapse vastu veidi rüütelikkust raisata ja teda koju saata?“ küsis Milli kelmikalt naeratades.

„Kes ja kus see tütarlaps on?“ küsis August piinatult olles kindel, et siin tahetakse temast vabaneda ja selleks leitakse mingi „kooliõde“, keda peab viisakuse pärast koju saatma.

„Aga August! Sa oled muutunud jämedaks isegi parima klassiõe vastu. Kas siis mina pole väärt sinu kodusaatmistki!?“

Ah, kuidas ta seda oli öelnud: see oli lihtsalt palve, etteheide läbi pisarate. August tundis praegu veel endal ebamugava, selle peale tagasi mõeldes. Ta silmad pidid küll hirmus suurtena näima imestusest ja ootamatusest. Ja siis oli ta vaid kogelenud:

„Vabanda, kuid see tuli nii ootamata ja...“ Milline togu. Ta ei suutnud kogu tänase päeva jooksul endale selgeks teha, kuidas ta võis nii käperdis olla, nagu mõni plikake.

Siis haaras Milli tal käealt ja teda kogu aeg naljatades noomides, olid nad jõudnud Milli koduaia väravani, kust August kergelt sisse lükati, ilma et ta oleks suudki saanud, teel ega siin, avada. See oli ka tõesti üllatus.

„Liig ilus öö magamiseks, vestleme veel!“ oli Milli öelnud ja Augusti enda kõrvale pingile tõmmanud.

„Kas mu rüütel unistab armsamast, kes minu süü pärast peab ehk kusagil asjata oma kallimat ootama?“ küsis ta, vist Augusti vaikimist märgates, ja ta hääl oli jälle nii paluv. August arvas seal segi veidi valu ja kadedust peituvat.

„Unistan küll, kuid sina pole mul takistuseks kuidagi!“

„Nii! Tähendab ikkagi õnnetu armastus. Vaene poiss! Elan ise kogu aeg sarnases piinas. Ooo... see on valus!!!“

Ta nihkus nagu abiotsides Augustile lähemale. August oleks heameelega haaranud selle pea ja niikaua suudelnud kuni pisemgi muremõte oleks kadunud, ning selel mehelontrusel, kes ei mõista hinnata Milli armastust, oleks ta kaela võlnud väänata.

„Olen püüdnud unustada, kuid asjata. Ükski teine mees pole suutnud tema aset täita. (Sellepärast see alaline külmus minugi vastu, mõtles August, ja tal oli endast ja Millist kahju). Kõige hirmsam on asjaolu, et ta ei aimagi minu tundeid!“ Raske ohe.

Käharpea oli nihkunud päris ligidale. Milline külgetõmbejõud neil käharail oli, päris valus oli vaadata ja mitte seda pead haarata.

„Oleme siis sarnaselt õnnetud! Pole minagi enda tundeid avaldanud, ette teades, et sealt vastatakse iroonilise naeruga!“ Kaastundega oli Milli haaranud pingileenilt tema käe ja käsivart enda piha ümber jättes surus selle tasakesi enda kätesse, puudutades sealjuures, nagu kogemata, kõrget, kumerat rinda. August tundis, nagu oleks soontesse veel teine süda verd paisanud. Ohtu oli korraga erakordselt soe.

„Miks ei avalda sa sliski omi tundeid temale!?“ See oli sosin üsna ta kõrva lähedal. Ta tundis kuidas Milli õhetavaist palgeist kandus kuumust tema näole, see põletas. Milli lühikene klelt oli paljastanud siidsukas valge põlve, mis nii pehmena ja ümargusena kumendas hämaruses, surudes ettevaatlikult vastu tema põlve.

August tundis, et ta peab kohe üles kargama, ehk haarama selle kuumust ja mingit meelisegavat laotava keha, kuid nagu teades, tema eemaldamiskavatsusist, haarati veel tugevamalt ta käsi ja see suruti vahenditult kuumale niiskele rinnale. Ta meelekohtis tagus, silmist kadusid üksikute puude piirjooned — oli vaid üks otsatu hullukstegevaid tundeid ja aroome täis suveöö. Kõrva ääres ja põsel tundis ta juukste kõdi ja kuum õhk nagu oleks kallanud ta kõrva sõnu:

„Kui sa poleks nii uhke, nii rikas... ja siiski nii armas..!“

August oli kaotanud viimase mõistuse raasukese, suurest õnnest. Kui metsikud, kuumad, hukutavad olid need vähesed suudlused. Ta ei jõudnud oodata laupäeva, mil pidid kohtuma. Ta tuli täna, et oodata Millit, kes pidi haige tädi poole minema ja nüüd iga silmapilk jõuab koju.

August ohkas raskelt, nagu ilusast unenäost ärgates. Kui palju ilusat õnne võib endas maailm peita.

*

Tänavalt kostsid sammud. Neid on kaks. See pole Milli. Siis hele naerupuhang — siiski Milli.

„Maga magusasti Volly! Võlksime meie aias veel veidi armatseda, kuid olen väsinud, tahan magada. Teeme selle pühapäeval Pärnu mererannas tasa. Laupäeval kohtan Augustit. Teen talle veel ühe õnnestanud armuavalduse ja siis on prii sõit ja kasiino arve kindel. Küll leiame mõne „kooliõe“, kellega ta meist eemale saame. See vaeneke on ju päris suremas armuhaigusesse. Ahahahaaa.. Suudle mind Volly... Nii... Adee!“

Pingil konutas noormees, kes leidis, et ainult unistusis ja unenägudes võib leida jäädava õnne.

Tuleb imestada, kui normaalsed veel kõige ebanormaalsemad inimesed on. Kes julgeks näiteks fraki puhul kiriut kaelasidet kanda, või tordile sinepit peale määrida?

*

Kirjanikud on elu palgaraamatupidajad.

Inimene on masin. Ent tema ise pole teda leiutanud.

IGAS MAJAS LOETAKSE

„Abielulehte“

sest ta on ainukene omapärane, huvitava sisuga perekonnaleht Eestis.

Naistest ja nende voorustest.

Toimetusele saadetud kiri.

Kui võtta tänapäeva naisi jaet noorte inimeste voorus on häõieti neidusid niisugustena, nagu nad ajakirjanduses peegelduvad, siis peab küll küsima: „missugune peab tänapäeval neiu olema, et ta kõlbaks enam-vähem korralikumale, moraalsele ja eeskujulikule noormehele heaks ja lõbusaks seltsiliseks?"

Vastust sellele küsimusele ei saa meie nendest elunähetest, mis viimasel ajal ajakirjanduses, küll brošüürides ilmuvad ja milles tegevad kõigist kihtest neiud ja naised — mitte. Tõsi, meie saame küll pildi, missugused nad tegelikult on neile, kellel raha taskus kõliseb. Rahata, vähemalt väikse rahaga noormehele ei leidu tänapäeval neidu-seltsilist.

Teisest küljest näeme, et mingisugune eelabieluline kooselamise tarvidus on noormeeste seas taudina lahti pääsnud. Nüüd kirjutab neiu ilma mingisuguse häbitundeta lehes: „Tutvunesin noormehega, saime läbi hästi, meeldisime ja nüüd korraga — noormees nõuab andumist." „Mis teha?" — küsib neiu ilma inimeste käest. Kui sarnased neidude vägistamise katsed tõesti noormeeste seas laialt levinenud, siis peab muidugi ütlema, daohus ning selle nähtuse põhjuseks on kindlasti neidude endi järelandmine.

Kui analüüsime ülaltoodud neiu küsimust. „Kas anduda nüüd sellele pealetükkivale noormehele?" siis näeme, et neiu, kes iseseisvalt ja veel üsna hästi ajalehes oskab kirjutada, küllalt nii palju otsustamisvõimet omab, et ise omale otsuse anda võiks, ilma küsimata võõrastelt, kelle hulgast vastuseid poolt ja vastu võib saada.

Kuid neiu ei otsusta ise nii kuidas tarvis. Ta küsib ilmalt nõu. Kindlasti on aga sarnase küsimuse esitajal juba enne küsimist kavatsus, vähemalt nõu, anduda, et siis oma enda sisemist mina vabastada ja õigeks mõista: „et vaata, ma küsisin ja seda andumist ei loetud nii väga suureks kergemeelsuseks, koguni soovitati anduda, et siis meest kinni võiks pidada."

Välispidiselt näib seadusepärane see asjakäik olevat. Juhtub aga nüüd laps neiule sündima, siis visatakse see süü kõik mehe kaela: tema on lapse isa, tema peab mind kosima ükskõik kas tal võimalik perekonda toita või mitte. Noormees süüdistab jälle neidu — miks see andus, kuna ta teadis, et tal pole võimalik praegu abielluda.

Sarnastes ja igasugustes teistes armuelu variantides, mis nii haledalt lõpevad, on muidugi peamiselt kasvatuse puudus ja kindlustamata majanduslik seisukord süüdi. Loodetakse andumisega paremat, saavutatakse aga halvemat. Suguhaigustest, mis linnas noori varitsevad — rääkimata. Muidugi on siin peale öeldud põhjuste veel süüdi iseloomude nõrkus, mille omakordne põhjus liigne alkoholi tarvitamine nii maal kui linnas.

Et mõnikümmend aastat tagasi neiud vooruslikumad olid ning kindlalt noormeeste pealetükkivust tagasi lõid, ses ei ole kahtlust.

Oli siis enam-vähem loomulikum, kindlam ja püsivam majandus nii ühel kui teisel ning tarvidust ei nähtud selle parandamiseks andumise teel. Kui anduti, anduti, siis järgnesid pulmad — nüüd on aga see kahtlane.

Kõike öeldut kokkuvõttes, peaks noored ja iseäranis sarnaste küsimuste esitajad — „Kas anduda?" — kõige pealt enne teadma, mis tagajärjed andumisel küsijale ühel ehk teisel juhtumisel võivad olla ja kui see ette näha on, siis talitada nagu see loomulik: anduda ainult siis kui tagajärgi nii majanduslikult, s. o. abieluga, kroonida võidakse, kui ka moraalselt — ilma pärastise etteheiteta — „Miks tahtsid mind, kuna nüüd mind ei kosi?!."

Neiu, kes andub, ei või ju end süütuks pooleks pidada ja ainult noormeest süüdistada. Niisama on liig pealetükkivuses omakord noormees süüdi, kuna naisterahva vastupanu praegusel ajal nõrgem on, kui mõni aeg tagasi lihtsa, nagu öeldud, ebakindla majandusliku aluse pärast.

Järelikult — need noormehed, kes endid veel ebiellumiseks pole jõudnud sisse seadida, peaksid neidude võrgutamisest loobuma, neiud aga n e i d noormehi usaldama, kes kooselu tagajärgi ette näevad ja neid vähemalt pikemat aega kanda mõtlevad puhta armastuse tiivul. Kandidaat.

Selles ei sünni midagi võõristamisväärset, kui geniaalne mees kõige tavalikuma naisega voodisse heidab.

„ABIELULEHE"

kirjavahetuse osas on igaühel vaba sõna. Siin tutvuneme kaasinimeste hädade, valude, õnne ja rõõmudega — astume sammu ligemale elule... Lugejad, avaldage omi mõtteid kirjavahetuses!

Patuste Paabel.

Pilte Tallinna ööelust.

Kui kustuvad tubades tuled, tühjenevad tänavad ja kellaosutised nihkuvad ikka lähemale ning lähemale kümmele, näib vlivuks, et pealinn väsib ja uinub. Tänavad on tühjad. Ainult vahete-vahel puutub silma mõni hiline kojutõttaja, siin-seal hooviväravas vahetavad viimased õrnusi veel armastajad. Kusagil tänavanurgal tukub vana ja kõver voorimees, kes asjatult ootab sõitjaid, vähe eemal aga sammub tõsiselt tüse kordnik, aeg-ajalt silmitsedes oma ümbrust. Kaugemal vurab korraks auto, vilistab vedur ja jorutab laule üks joodik. Peagi lõpeb ka see. Linn on vaikne.

Ent seda ainult agulites, linnaservadel. Siin ainult suubub enne väsinud ja roidunud tööline, kes päev läbi higistanud kusagil nõgises vabriku ruumis. Kogu pealinn ei mõtlegi veel magamisele. Astume ainult vähe edasi — kesklinna, kus kõrgete majade katused kaovad hilisõisesse hämarusse ja hulgana liikumas veel inimesi.

Siingi, tõsi jah, pole enam seda askeldust ja ruttu, mis päeval. Kuid siin kestab siiski elu edasi, kestab hilisest õhtust varase hommikuni, olgugi, et ta omab hoopis teistsuguse näo kui päeval. Lugematud lõbustuskohad täituvad nüüd alles inimestega, — nendega kes tahavad lahti saada oma rahast või mõtlevad jälle ehk seda siin teenida.

Saalis mürtsub jazz. Libedal parketil, keset laudade ja toolide rägastikku liuglevad paarid, kelle silmis loitleb tiirasus ja kirg. Tüse ja täidlane härra, üks meie avaliku elu tuntud tegelane, hoiab oma käte vahel saledat valgepäist neidu, mele lokaalide igaõhtust külastajat. Noor ja elurõõras, selle eest aga väga ilus plikakene surub ennast aralt uhke üliõpilase rinna vastu. Nende kõrval aga uimub tango ilusais helides prouakene, kelle partneriks ei mitte tema mees, vaid üks meie kõrgemaid sõjaväelasi. Tango on nii ilus, õhk uimastav, ohvitser väga armastusväärne. Ja kas on see siis ime, kui prouakene täna öösel unustab kuuenda käsu: — „Sina ei pea mitte abielu rikkuma."

Nii mitmekesine nagu tantsupõranda publik, on ka need, kes laudades istuvad. Kaupmees L. on oma õhtukaaslaseks valinud „uimastava Asta", suurte ja kurbtõsiste silmadega neiu, kes üks meie ööelu kroonimatuid kuningannasid. Korporant V., pangateenija O. ja noor provintsi advokaat K. ujutavad veinidega üle kolme neidu tuntumast pealinna tubakavabrikust. jutustavad neile nilbeid anekdoote ja silmitsevad pilkudega, milles loitleb ilmne himurus. Vana valgepäine parun B. vana Balti aadli kuulus võsu, kellel üks jalg juba hauas, pigistab armunult kätt preilikesel, kes vaevalt 16—17 aastane ja ärimees N-l on partneriks oma sõbra proua, ei mitte enam noor, kuid siiski ahvatlev daam.

Igasugused joogid voolavad siin ojadena. Kelnerid, kes frakkides näivad nagu pääsukesed, higistavad aina külaliste soove täites. Varjatumas nurgas, kuhu ei ulata teiste pilgud, süleleb mees ühte neidu, kes momendil kingituseks saadud raha topib sukasäärde, kohta, mis kõigil lõbunaistel rahakoti aset täidab. Härra, kes „paras poiss", väljub ühest kõrvalruumist ilusa aga kahtlase preiliga, ega pane tähelegi, et tema näol on äraandlikud suudluse jäljed, mida jätnud sinna preilikese huuled, nii värvitud ja punased nagu kirsid, mis ootab aga kodus meest, kui ta hilise kojutuleku põhjusena lausub naisele juba tüütuseni korratud vale „käisin koosolekul!"

Igaühe lõbutsemine ei piirdu olenguga kõrtsus. Mõnigi paar, tuikuv härra ja heledalt kiikav preili, kaovad tänaval seisvatesse autodesse, et sõita kuhugi, kus võib jätkata „ilusat õhtut." Kuhu? Sellejuures peatume meie edaspidi pikemalt.

Tänavailgi kestab edasi veel elu. Voorimehe juurde, kes momendil magusas uinakus, tulevad kaks noorthärrat. „Hõi, papa!" hõikavad nad. „Sõida meld sinna, kus ilusad ja lõbusad preilid!" „Papi", kes tunneb säherdusi kohti, tõmbab ohjad pingull, annab hobusele piitsa ja noorhärrad, kes ihaldavad suudlusi ning kallistusi, võivad peagi joobuda armuheldete, aga rahaahnete naiste käte vahel...

Nii mõnigi püüab sõlmida ruttumööduvaid armusidemeid ka tänaval. Juba aastates ja täna tublisti purjusolev mees, kelle välimus ei kõnele küllusest, sobib tutvust tüseda lõbunaisega. Mõlemad on muidu nähtavasti nõus, ainult hinnas on veel lahkarvamine. Kuid peagi saavutatakse kokkulepe ja mõlemad kaovad kuhugi kõrvaltänavale. Sinna järgneb neile teisigi. Kaks vaevalt paarikümne aastast poisikest, kelle „tips", vana ja inetu lõbunaine aastate järele otsustades vist vanem kui poisikeste emad. Kapten K., olgugi, et naisemees ja laste isa, on kinni püüdnud aga vähe „peenema linnukese", et maitseda keelatud armu. Nii nagu teeb ta seda väga sageli.

Lõbunaised, kes pole veel leidnud „kunni", püüavad ennast ise külge määrida mööduvatele meestele. Mõnel õnnestub see, mõnel aga see mitte. On neid, kes varastel hommikutundidel niisama vaestena kui tulles, mõni aga on teinud päris kena partii.

„Lõbus Liine", üks meie tuntumaid lõbunaisi, jutustab näiteks praegu oma „ristiisale", tuttavale öövahile, et ta täna teeninud juba 5000 senti. Kuidas? Nähtavasti ajas Liine, kes varemgi varguste pärast karistatud, täna näpub jälle „kavaleeri" taskupõhja. Olgugi, et tänane teenistus tubli, ei mõtlegi tema veel kojuminekule, vaid läheb uusi „anesid" otsima. Peagi on ta ühe „ane", noore ja sihvaka üleajateenija R-a leidnud. Veel kord tuleb ta „ristiisa", öövaht L-u juurde. Seekord juba autos ja „austajaga." Miks? „Papi, mine too kasiinost pudel viina!" ütleb ta L-ule raha andes. Vana valgepäine öövaht L. on lõbunaiste keskel tuntud salaviinamüüjana. „Kasino", L-u viina asukoht asub Suurtüki tänaval kusagil hoovis. Mööduvad aastal sai L. viinamüügi pärast kuuks ajaks tingimusi, seda just oma kõrge vanaduse pärast, vangi mõistetud. See aga teda ei kohuta. L. müüb ikkagi edasi viina, kuna lõbunaised selle eest juba hoolitsevad, et „ristiisa" äri hästi läheks. Räägitakse, et L., kes varem oli jõukas väikekaupmees, öövahiks olla hakanud just selle hea kõrvalteenistuse pärast.

Kui Liinel viin käes, kihutab auto edasi, vana L. aga topib muheledes raha tasku.

Kell on juba ühe lähedal. Kõrtsudes kustuvad tuled. Lõbutsejad väljuvad. On aga ka kohti, kuhu need, kes kodu ei taha veel minna, lähevad. Vaikselt ja salaja kaob nii mõnigi paarike ühe suurema südalinna osavalt peidetud kõrvalukse taha. Kauplemine kõrtsides peaks küll juba lõppema, aga kes siis sellest alati küsib. Pole näiteks mingisuguse saladus, et nimetatud restoranis viibib külalisi sagell kuni kella seitsme-kaheksani. Ja siis pole lõbutsemine seal sugugi enam nii tagasihoidlik kui varem. Kabinettide uste taga algavad siis kõige tiirasemad orgijad, kus inimene muutub elajaks ja tuhandeid kulutatakse mõne ainsa pöörase tunni peale. Raha kaotab siis oma väärtuse ja oma himude rahuldamine pöörast võidupidu, mis lõpeb alles siis, kui hommikuse valguseklirred äkki kainestavad kõik need, keda peidavad lukustatud uksed.

Palju on neid kohti, kus peetakse säherdusi orgijaid. Edaspidi peatume nende juures pikemalt, et valgustada ja paljastada seda tuhandepealist lohet, mis sööb meie rahva elujõudu. Oine pealinn, see on tõeline pattude paabel, kus ohverdatakse lõbujumalale kõik, oma tervis, varandus ja eluõnn.

Kes on need lõbutsejad? Kahjuks ei luba ruum täna nende juures peatuda kauem. Järgmises numbris tutvustame oma lugejaid tuntumate ööelu tegelastega, keda leidub igas siltskonna kihis. Neid on palju, sest elab ju peaaegu igas ühes poolmetsik iha lõbustuste ja erutavate naudingute järele, ühel on ta suurem, teisel vähem, ühel on selle iha rahuldamiseks võimalusi, teisel aga mitte. Nii on olnud see alati ja nõnda jääb see ka igaveseks, sest keegi-keegi ei suuda võidelda selle metsiku ihaga, mis magus ja joovastav, mis kutsub meid ikka ning jälle, meelitab mõnegi mõtlemata teole, saatuslikule sammule... Ta on hukutanud ja hukutab veelgi tuhandeid inimelusi ning kõigi nende lõbustuste all haigutab sügav ja kohutav kuristik, millesse kukkudes pole enam väljapääsu...

Herodes.

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Küsimusi ja kostmisi.

Andke nõu!

Elades tänapäeva majandusliku depressiooni ajastus, käsist ja ialust seotud materjaalsete muredega, tekib kusagil inimajus kohutav mõttevärdjas — kas on mõtet jätkata edasielamist sellel lootusetul perioodil, milline halvab iga õilsama kavatsuse, purustab tulevikuperspektiivide rahuldavad kangastised, masendab nii mõnelgi soojemad soovid ja palavamad pakitsused?

Olles 23-aastane vallaline poisslaps, hellitan mõtet abielluda lähemas tulevikus, et puuduvat hingelist tasakaalu rehabiliteerida. Praeguse majanduslise ummikuga aga kaob selleks iga võimalikumgi eeldus ja alus, — (kuidas siis näiteks abielluda, kui iseennastki vaevalt ebainimliku palgatingimuste juures ülalpidada suudad, rääkimata hädavajalikest väljaminekuist perekonna-elu sisustamiseks?!) ehki loomana olen töötanud argi- ja puhkeväeval ühtekokku, muide ei suuda ma kauemini vallalise elu taluda — olen vaimlise töö tegija, milline töö teatavasti enne kõike nõuab absoluutset hingelist tasakaalu.

Meeleldi abielluksin vaese tütarlapsega, (mu vaimu aristokraadi uhkus ei luba oleneda naisest!), ent nagu ütlesin, ei jõua valitseva vaesuse tõttu end maksmapanna soovitavas suunas. Jääb järele üks ainus pääs — mica spes! nagu malnisid seda vanad roomlased — endamõrv (enesetapp), sest elada tahe minus on suurem kui võimalused selleks...

Lugupeetud „Abielulehe" lugejad, andke nõu ja öelge — kas kannatada praegust ideelagedat ajajärku edasi — valutava hingega, või — pean lõpetama oma olemasolu — traditsioonilise lausega — „kuul pähe"... nii romantliselt hale, kui see ka kõlab?

Poisu provintsist.

Mis tuleks teha?

Olen 40-a. kena välimusega naine. Minus on veel säilinud nooruse jumi ja liigutused, vaatamata nende paljudele läblelatud kannatustele.

Olin abielus 18 a. ja sügisel saime lahutatud, sest mees läks kahe ja poole aasta eest minu juurest teise juurde. Elasime ühiselt koos umbes 15 a. rahulikult, jõukalt ja mina olin täiesti õnnelik. Minule näis, et ka mees õnnelik oli ja mind armastas, nagu mina teda. Seda võisin lugeda tema olekust minu vastu ja ei oleks võinud kunagi uskuda, et tema elab maski all.

Teenisin ametis, ja meil oli ühine püüe ja siht tuleviku eest. Kogusime väikese kapitali, millega mees maja ostis. Nüüd olin veel õnnelikum, kindlustatud tuleviku eest ja tegin ettekujutusi uue eluasemele kolimiseks. Kuid seal juhtus enneolemata ja uskumata lutt, et mehel olla minu kõrval armuke, keegi noor neiu. Ei tahtnud uskuda seda sõnumit enne, kui ise olin veendunud, et see tõde on. Algasin luurekäike, kuni tabasin kohtamise paigal mõlemad.

Püüdsin mehelt selgust saada sarnase pettuse üle, kuid tema segas jälgi ja salgas tõtt, seletades seda kogemata kokkujuhtunuks ja minu haigete ajude mõlgutuseks. Vihastas ka minu luure üle, kuid andis varsti järele ja elu läks edasi muidugi tülides ja etteheidetes.

Nii oli siis minu hingelisele armastusele loor peale tõmmatud: minust sai närviline ja kärsitu naine. Nii elasime peale selle avalikuks tulemist veel 2 a. koos. Mees käis väljas kõiksuguste ettekäänete all, aga mina teadsin ja kannatasin. Lõpuks oleks ka harjunud seisukorraga sest armastasin teda veel ja ei tahtnud teda jäädavalt kaotada, kuni mees ise teise pöörde tegi ja vanaaasta õhtul minust lahkus, mind maha jättes, siis juba ilma teenistuseta. Olin juba ennegi saatuse karmi kätt tunda saanud ema surmaga, koha kaotusega. Ja tema äraminek see oli kolmas hoop, mis põhjal kartsin mõistuse kaotust nende läbielamiste juures.

Tema õnn ja armastus selle teisega ei kestnud kaua, vaevalt ühe aasta ja siis loobus temast, iättes neiu saatuse hooleks, millise pettumuse puhul neiu end surmas. Püüdsin peale selle lepitust, aga sellest ei tulnud midagi. Mees tõrjus tagasi minu püüded, seletades, et oleme närvilised ja kooselu võimata praegu. Nii seletab tema ka ikka, et lahkumine tulnud minu närvitsemise ja kareda meele pärast ja tüütava armukadeduse puhul, mida ka lahutuse põhjuseks tõi ja sellega võitis ja mind ühiselt kogutud varandusest ilma jättis.

Nüüd saame sageli kokku ja räägime isegi vahest päris mõnusaid jutte, ja ta suudleb isegi mind sils, kui heas tujus on. Aga harilikus hallis tujus on lutt külm, olek võõras, rohkem riiu poole kalduv. Olen aru saanud, et vahest on isegi väljamõeldud lutud minu süüdistuseks, mida kõik kannatan ja ei pane tähele ega vihastu, mida tema nii ootab.

Pean tähendama, et mees on juba 50-aastane ja õnne otsib ainult noorte hulgast: vanemaid tema ei poolda ja nende armastusse tema ei usu. Olen rahunenud, närvilikkus kadunud, karemeelt pole ja täiesti muutunud teiseks, mida tema ka kinnitab, kuid äraleppida ei taha.

Nüüd tahaksin mina küll, sest olen nii pettunud ilmast, millesse uskusin siis, kui õnnelik olin ja andestaksin kõik temale, unustaksin kõik, sest armastan teda ikka veel.

Palun kainemaid ja kogenumaid päid minule midagi rahuldavat vastata. Kas pöörab see mees peale sarnast seiklusrikast elu veel tagasi vana kolde poole? Kas tuleb minul otsida uut lepituseteed või jääda ootama, mis tulevik toob? Kas on minu unistus ja lootus asjata sarnase surnud armastusele? Missuguses valguses paistab sarnane mees Teile, austatud lugejad?

Palun vastake mulle rahustavalt ja kasutoovalt, sest kannatan väga, mille põhjal on kadunas elamistahe?

Igatsejasüda — Tallinnast.

Kas seltskond andestab?

Kui inimene on kuriteo korda saatnud ning selle eest karistuse ära kandnud, kahetsedes oma tegu, kas suudab seda seltskond unustada? Kas võib karistatud inimene omale ausaid sõpru leida ja seltskonnas oma vastu lugupidamist äratada?

Robert — Tartust.

Vastus „Vanapiigale".

(„Abieluleht" Nr. 1.)

Teiega on vist lood nii, et olete heitnud silma enesest nooremate le ja moodsatele härradele. See on ju arusaadav, et siis põrmugi ei klapi. Edaspidi tehke tegemist ainult omasuguste vanapoistega ja arvan et need oskavad hinnata Teie loomulikku ilu ja maitset.

Mis mehe hingesse puutub, seda otsida oleks asjata vaev. Pole seda nüüdse aja moenarride ega ka metsakolka kõige lihtsamal looduslapsel. Ajavaim on kõikjalt rõõvinud meestelt hinge. Kohanege juba sellega, sest asjata vaev on otsida seda, mida ei ole.

Välimuse suhtes võite küll õnnelikuks teha mõne põlise vanapoisi, kes hindab loomulikku ilu.

Linda — Nõmmelt.

Vastus sellele „kel pole päikest ega armastust".

(„Abieluleht" Nr. 1.)

Teie praeguses abielus valitsevad lahkhelid ja need on sellest, et Teil armastus puudub oma mehe vastu, kes Teile siiski vast heasüdamlik on. Kõige pealt tuleks Teil seletada talle ära oma hingeline seisukord. Kui ta teab, et Teie teda ei armasta, annab Teile vaid kohe vabaduse ja siis võite ju abielluda inimesega, keda armastate. Kõige suurem küsimus Teie loos on muidugi laps. Kuid mittesobivas abielus, kus mehe ja naise vaated lahku lähevad, on ikkagi laps, kes kannatab. Kõige õigem oleks valida selline tee, mis Teie lapse seisukorda halvemaks ei teeks.

Peeter — Tallinnast.

Vastus „Vanapiigale".

(„Abieluleht" nr. 1).

Oh, Teie vanadpiigad, oi, oi, oi!

Kirute meid, mehi, ai, ai, ai, et mehed on need kurjad hinged, kes Teie elu ära rikuvad! Soovitavad telle ausat ja puhast elu elada, mitte flirtida ja lihtsalt riides käia, ja ka mitte värvida ei luba nad teid.

Aga kas ei ole see mitte korraliku inimese õpetus, mis peabki teisele õpetama, ja teiseks oleks see praegusel raskel ajal päris kasulik teile, sest mõelge kui kallid on naiste kulmu- ja huulepulgad ja puudritoopsid ning siidisukad ja kleidid! Kui nende luksusasjade asemel tarvitaksite lihtsamaid esemeid ja võõpamise hoopis ära jätaksite, hoiaksite kena summa aastas kokku.

Kui oleks minul ka olnud üks sarnane pai tütarlaps, kes eelpool toodud kirjutise järgi elaks, siis kosiksin heameelega sarnase neiu endale naiseks. Aga teie küsite, palju on meestest neid, kes naishingi õnnelikuks teinud? Ometi on, peale mõne üksiku, kõik abielumehed seda teinud ja sellega oma kohuse täitnud. Olgugi, et Teie vanapiiga peate olema, leegitseb õrn armutuli teiste rinnus edasi kes aga endale sobiva teisepoole on osanud leida.

Ka Teie oleksite pidanud ühe noormehe enda mõrda püüdma, kes Teile ütles, et hingelisi mehi üldse ei ole. (Vist tahtis see noormees ennast lasta Teile meeldida!) Aga Teie ei osanud juhust kasutada ja peate leppima vanapiiga nimetusega. Teie isegi ütlete selget tõtt, et ega äritegevus ei ripu mitte äri ilusast sildist. Kuid siiski ei või kindel olla: ta võib olla nil ja olla ka naa, kuidas kellegi hingeelu on. Seal ei aita midagi Teie näo värvimine ega kulmude mustamine kui puudub seespidine õrn hingeline olevus.

Ja vist selle tõttu olete Teiegi vanapiiga, et puudub seespidine hingeline iludus, kuid ise otsite hingelist meest, mis Teile päris vastand on ja ei oska endasugust tabada, kellega võiksite oma rasket elulaeva randa sõudma hakata. Pidage meeles, kes palju valib, see ilma jääb. Valige hästi, siis ehk saate surmareedel veel mehele! Soovin valikuks head õnne.

Eddy Rakverest.

Oo, ära vaata nii!..

(Pühendatud H. J-le).

Oo, ära vaata nii!
Su silmis tuled vilguvad,
kui sinetaks talveöös —
ja kaugelt kutsuvad
öist väsind rändajat,
kell' tee on lõputa vaid ees —
ei kodu mugavat . . .
Oo, ära vaata nii!

Mis võin ma parata,
et sinu arglik naeratus
mind võlunud;
et nüüd vaid valu südames,
ja tühjus, õud
mu hinge vallanud?
Ah, tunnen — lõppemas mu jõud,
mis võin ma parata!?

Ma ihkan suudlusi su huulilt,
su silmi põledes.
Ma taham juua sealt elu
mu kirgede leekides,
et lõpuni joobuda.
Ehk kergem siis unusta valu —
ja sinustki loobuda . . .
Ma ihkan suudlusi su huulilt! —

HILLE.

Ma armastan. . .

Armastan elu, täis võitlust ja kannatushinda,
armastan saatuse määratud imelist teed.
Armastan inimest, kellele määratud need,
lootus ja iha leida kord õnnemaa randa.

Armastan aegade tormlevat kiirust ja rütmi,
päivi ja aastaid täis tõsiseid toiminguid, tööd.
Armastan kõike, mis viimati ununeb, kaob,
armastan elule määratud mööduvaid hetki.

Armastan loodusevägede vägevat jõudu,
pikse, marude laulu armastan ma.
Armastan suve ja kevade õrnust ja ilu,
sügise tõsist hääbumist, kaduvusõudu.

Armastan taevaste avarust, tähtede loitu,
päikese helendust üleval sinisel võlvil,
Me kaitsjat viirastun nägevat üleval pilvil,
armastan õhtute rahu ja hommikul koitu.

Armastan kõike, mis looduses tunnen ja tajun, —
elumõtet näen kõiges, nii pühat ja suurt.
Ihul ja hingel seal omandan võitluseks uut
jõudu mu rinda veel enne, kui põrmuna hajun.

Aleks. Kukk.

NÕUDKE, TELLIGE, LUGEGE

„ABIELULEHTE"!

„ABIELULEHE" tellimisi võtavad vastu kõik Vabariigi postiasutused.

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Vastus „Fuuriale".

(„Abieluleht" Nr. 2.)

Üldiselt seltskonnale, kui niisugusele, on vastuvõtmatu kõik, mis mitteseaduslik. Ka vabaabielu suhtes on paliudel selline arvamus, sest pole sarnane abielu seaduslik, see ei anna mingisuguseid eesõigusi. On suur prots. inimesi, kes elavad vabaabielus hästi, kuid silmapilgust mil nende abielu on seaduslikult kinnitatud — on tüli majas. See tekib, minu arvates, sellest et kumbki pool arvab nüüd rohkem õigusi olevat, tahab oma „veto" maksma panna. Vabaabielus aga hoitakse sarnaste nähete eest — kardetakse üksteist kaotada. Nüüd — „kammitsas" olles arvatakse vastaspoolte suhtes — „kuhu ta ikka läheb". Seni pureletakse, kui armastus kustub ja lahutus käes. On ka juhtumeid, kus peale lahutust elatakse „vabaabielus" enda naisega jälle hästi.

Mis puutub aga seltskonda, minu arvates, need targutused moraalist ja etiketist on kõik väiklased ja ei pea paika. Urgitsetakse, otsustatakse ju ka seaduslikus abielusolijate üle. Kes aga küllalt tugev — ei pane rõhku nende targutustele.

Frederic Rex.

Vastus „Amanda P-le".

(„Abieluleht" Nr. 2.)

Mis läheb Teil korda seltskond kui oma noormehega abiellute. Ei abiellu ju Teie seltskonna jaoks. Teil vaja õõuda äratundmisele, kuis suudate abielus vastu pidada kui „seltskonna" kurjad keeled mõne märkuse pillavad Teie mehe välimuse aadressil. Sarnased märkustetegijad väljendavad vaid oma hingelist madalat tasapinda ja ei väära, et nende, kui seltskonnainimestega, üldse arvestatakse. Üldse — kurje keeli leidub kõikial igal luhtumil ja vigu leitakse igas isikus tema välimse või hingeliste omaduste peale vaatamata.

Frederic Rex.

Vastus „Luulele" Tallinnast.

(„Abieluleht" Nr. 2.)

Minevikku unustama sundida — vaia elada olevikule. Olete lasknud juurduda liig sügavale selle esimese armastuse. Mida rohkem sellele mõtlete, seda suggereerivamalt see mõjub Teisse. Selle tagaiärg — tekivad oletused, igasugused, ettekuettekujutused. Ainult siis vabanete Teid tüütavaist mõtteist, kui võtate oleviku sarnasena nagu ta on. Mitte kübetki meeli lasta vallutada minevikust, raudse kindlusega aegajalt vabastada end painavaist mõtteist, rohkem meelelahutust, tähelepanu oma mehele ja võib-olla tekib Teil tema vastu see õige armastus, mis kaunim kui esimene.

Frederic Rex.

Vastus „Võõrale".

(„Abieluleht" Nr. 2.)

Teil on vaja kindlat iseloomu väljaarendada, vabaneda halvaist mõttemõlgutusist, kalduvustest. Vajate ka keha-karastust sportimise teel. Terves kehas terve vaim! Lõpuks, et täielist iseseisvust, vaimlist tasakaalu, huvi seltskonna vastu omada, tarvis Teil kindla iseloomuga sõber, kes Teid juhib, Teile suggereerivalt võib mõjuda, kuni omate kindla iseloomu.

Frederic Rex.

Kirjavastused.

Lii H. Jõhvis.— „Kuuvalgel õhtul" parandustega edaspidi ilmub. Teiste tööde üle, milliseid näinud pole, ei tea otsustada. Peate ikka veel tublisti harjutama.

O. M. — „Me elame" ja „Küll imelik" nõuavad veel viilimist. Sellisel kujul ei ilmu.

E. U. Kanakülast. — Saadetis käes. Tänu soovi eest. Tele mõtteavalduse üle kirjalikult pikemalt.

A. K. Kanakülast. — Leiate lehest. Ilmuvad järjekorras.

Dr. P. — Ei saa kahjuks saadetist tarvitada, kuna meil pilte ei ole. Sobiksid teatavateks tähtpäevadeks.

Karmi T. — Saadetis ootab järjekorda.

H. Taageperast. — Soovi täitsime, Teised ootavad järjekorda.

Ch. Mustveest. — Leiate lehest. Endised ootavad järjekorda.

A. M. — Ilmuvad järgmises numbris.

V. -mov. — Näidendit ei saa kahjuks avaldada. Võiks seda soovitada noorsoo organisatsioonidele.

J. -mees. — Osa tõlkeid on läinud aastal „End. Kosjalehes" ilmunud, Mis ilmumata, neid avaldame. Luuletused ei lähe.

Seismajäänud kirjad.

„Soliid 25" — 2, „Kolly, Volly, Gusti" — 2, „Elly Esimene, Tiiu Teine, Kai Kolmas, Viiu Viimane" — 15, „pr. Luule" — 21, Valust nõrkev Lilly — 1, Igatseja Tallinnast — 1, Vanapoiss — 5, „Et igav ei oleks" — 4, „Rina" — 5 kirja.

„End. Kosjalehe" seismajäänud kirjad.

„Ootus 1" — 1, „Zerliz" — 1, „Üksindus 23" — 1, „S. S. 223" — 1, „Murtud elu" — 1, „Knuti looja" — 1, „Ali 32 ja Ats 34" — 1, „Hingeline" — 1, „Leekiv Lään" — 1, „hra X" — 1, „Üksik" — 1, „prl. Ramona" — 1, „Võitleja" — 1, „Hea iseloom" — 1, „Veetlev saladus" — 1, „Jolly" — 1, „Elu üürike" — 1, „Georg K." — 1, „Ipele" — 1, „prl. Hilja" — 1, „Herodes" — 1, „Beeby" — 2, „Vaene koduta" — 2, „Erich" — 4, „Fakt" — 2, „Tango" — 5, „Nägematu mees" — 4, „Heidelberg" — 2, „Gamma 24" — 2, „Flora ja Teddy — 5, „Lex 25" — 36 kirja.

Noorte marss.

Eest ära! Tee valla! — maid valdamas ju
on nooruse võimukas vägi.
Eest ära! Ei taandu kes — langegu! —
Ei tõkesta ükski meid mägi . . .

Me rinnad on aateile avatud
ja päikeses süttind me hinged . . .
Me silmi ees kaugused tavatud,
kus selginud hallused vinged . . .

Me päralt on tulevik; nurmed ja niit,
meil haida rabade-rajad.
Sest kiiresti tööle! — patt ajaviit:
liig kiired on mööduma ajad . . .

Ja aegade möödudes kaome ka kord,
kuis kadunud miljonid enne . . .
Kuid meie laulestjääb tormi akkord,
ja kodudel' jätame õnne . . .

Ervin Uibo.

Ets Erilase kiri „Abielulehele".

Mina, Ets Erilane, ei ole kirjamees ega mõni teine sedasorti untsantsakas, kes nii-kui-nii napi elu raiskab valge paberi määrimiseks oma armetute varesejalgadega. Kogu elu olen leiba teeninud korraliku kingsepana ja mõtlen seda teha ka seni, kui antakse neidsinatseid elupäivi, mis võivad lõppeda nii järsku nagu tänapäeva abielude õnn.

Aga nüüd, kuuldes, et hakkab ilmuma uus tseitung, ei suuda ma kiusatusele enam vastu panna, vaid võtan sule, mida viimast korda tarvitasin päev enne seda, kui mind kolmkümmend aastat tagasi koolist välja visati.

Kuna vanasõna ütleb, et sellest, millest süda mõtleb, räägib ka suu, ei saa midagi teha muud, kui pean kõnelema naisevõ mise ja meheleminemise asjandusest või abiellumise tehnikast nagu seda uuemal ajal öeldakse.

Täna ei taha ma aga harutada, kes kellelegi peaks minema ega ka muud midagi taolist nagu see praegu moes. Seda teen ehk teinekord, kui härrad toimetajad minu higi ja vaevaga valmistatud ridu, mida kirjutasin kallist tööaega raisates kolm ööd-päeva, paberikorvi ei viska. Kirjutan palju tõsisemast asjast.

Meil räägitakse praegu igalpool, et neidudel kole raske on mehele minna. Ent mina pole sellega rahul, vaid protesteerin nihukese hullu vale vastu, mis pole muud kui meeste hirmus teotamine nagu ma sellest aru saan. Naised ise ei taha mehi, kes on tõsised ja korralikud ning, kelle vesti all tuksub soe süda, vaid ajavad taga, — ei taha kohe öelda, keda... Mina ei aja tühja juttu ega peksa keelt, vaid toon oma sõnade tõenduseks näited, mille tõepärasuse eest peale minu võib vastutada ka mu sõber, selle linna aus ja kuulus kullasepp Pikk Peeter, kes üleeila kukke jalaga hakkas lööma, sealjuures aga komistas ja kukkus ning praegu on vigane.

Kui olin alles noor ja mu pealael, kus praegu tühjad liivalagendikud, mühises veel uhke mets, elas mu kõrvaltoas keegi neiu Mathilde Jenoveeva Auroora Karoline Leontiine Sharlotte Magusmusi, kellega tihti õhtuti Rahumäel jalutamas käisin, ostes temale Tondi tänava kioskist alati pudel kvassi ja viie kopka eest pränikuid. Armastasin Mathildet ja temagi ütles, et ta südames helisevat midagi, mis olla nii ilus kui üks korralikult parandatud ja läikima nühitud king. Aga vaata, — siis sündis õnnetus. Majaperemees, igavene rilukukk ja lakekauss, kes lahutatud kahest naisest, hakkas silma heitma Ma hildele. Ja Mathilde läksi temale **mehele, kuigi teadis, et see riilukukk** oma kaks esimest naist vigaseks oli peksnud, sest teda ei huvitanud mitte soe ja armastav süda, vaid varandus, nii nagu paljuid naisi.

Mitu aastat hiljem lugesin lehest, et üks noor neiu otsib tõsist tutvust varanduslikult kindlustatud mehega, kes kuulus ja lugupeetud.

„See, Ets, on just sinu jaoks!" ütles mu süda, kui kuulutuse kuuskümmendkuus korda läbi olin lugenud. „Varandust sul niipalju on, et võid toita naise ja lapsed, kuulus oled sa ka, sest isegi iga pisike poiss Kitsekülas teab, kes on kingpepp Ets Erilane ja eks pea sinust lugu kõik need, kelle saapaid ja kingi oled parandanud".

Kohtamisel rääkisin preilile kõik ilusti ära ja avaldasin kohe ka, et näidata oma mõtete tõsidust, armastust. Aga preili silmitses mind ainult vihaselt, süliles näkku ja lausus ainult:

„Ahv!"

Preili pole koolis käinud, sest muidu peaks ta teadma, missugune on ahv ja missugune inimene.

Ma võiksin jutustada ju veel mõnegi loo, aga jätan selle, küllap, igaüks nüüd ise aru saab, et naised ei otsi tõsist ja korralikku meest, kellel soe süda ja avar hing. Naised ajavad taga tühiseid kergatseid, nagu ma sellest aru saan, või naistekütte

Aga küttimine minule ei meeldi. Pealegi ei saa ma sellega hästi hakkama. Kord talvel läksin Pika Peetriga koos küttima. Panime heinad ilusti söödaks lumele ja jäime ise hange taha piiluma. Ajaviiteks ja külma peletamiseks võtsime ise nii kaua viina kui tukkuma jäime. Argates märkan aga, et sööda kallal kaks jänest üks valge, teine hall, mõlemad üksteise kõrval.

„Kumba, kuradit, peaksin laskma" mõtlen seni kui sähvab läbi pea:

„Lasen õige halli. Selle nahk kallim".

Lasingi. Nägin üsna hästi, et kuul hall tabas, aga siiski lipsas ta, sinder, koos valgega minema. Läksime Peetriga jälgi vaatama, lumel aga ainult ühed jäljed... Pagan, mida see siis peab tähendama? Sülitan ma veel kuuvalgel ööl.

Peeter aga hakkab naerma, naerab, nii, et kõht kõver ja lausub viimaks:

„Sõge, kas sa ei tea, et talvel jänesed valged?! Siin oli ainult üks valge jänes. Hall, keda sa lasid, oli ainult valge vari!..."

Küttida ma sellepärast enam ei taha. Läheb järsku jälle segamini. Liisit sihi, aga Leeni viimaks saa.

Aga üksinda olla mina ka enam ei taha. Ilmad on nii külmad ja tuba on nii külm... Pole kedagi, kes soendaks tuba ja sind... Kaebasin seda Pika Peetrile. Tark mees nagu ta on, soovitas Peeter panna kuulutust lehte.

Ei taha ennast kiita, aga tubli ja korralik mees, kellel soe süda ning avar hing, olen tõeste. Arg pole ma ka, sest olen isegi päästnud ühe inimese uppumast.

Ühel sügisesel päeval, kui üksinda kõndisin Kadrioru rannal, nägin äkki eemal merel uppumas üht naist. Kuuldes uppuja hädakisa, teadsin, et ei tohi kaotada aega, vaid ruttu anda abi. Ja nii ma siis kohe viskasin palitu seljast ja mütsi peast ning jooksin ja tõin kilomeetri kauguselt politseiniku, kes naise veest välja tõi. Kui ma politseinikku poleks toonud, oleks naine uppunud. Sellega nagu ma aru saan, olen naise elupäästja, julge mees ja kangelane.

Ets Erilane.

Talwine unelm.

Liugleb taevast alla värsket lund.
Olen elust nii kaugel,
et näen elust vaid und.

Katab, mis porine, lumi
vaibaga hellasti.
Peegeldub unes mu elu.
kui kirju allegorii.

Sagedamini küll kõigest
näen ma unelmis sind.
Oled mu ainus ju elus,
kellele helises rind.

Heliseb sulle ning laulab —
talvine vaikne viis.
Ärkan, kui kevade õues,
ärkan, kui lillis on hiis.

Chypre.

Mispärast üksi olla, kui võimalus on Abielulehe kaudu leida sõpra !!!

Kuulutage
„ABIELULEHES"
ja Teie veendute selles.

Õiguse kaalukojast.

Kui armastus kustub.

Alma N. ja Johannes T. pole enam noored. Mõlema turjal on aastaid üle kolmekümne, ent südameist näivad neil siiski ülekäivat veel sama tulised tuulepuhangud, nagu neid tavaliselt tuntakse varases nooruses.

Nagu tunnistajate ja ka poolte eneste sõnadest selgub, on mõlema vahel mitte just kaua aega tagasi olnud soe ja südamlik vahekord. Kuid nüüd on must kass mõlema vahelt läbi looksnud ja Alma Johannese punase kaleviga kaetud kohtu laua ette lasknud kutsuda.

Ühel õhtul, kui Alma oma toakeses ühe sõbraga aega viitnud, kostnud uksetagant koputamine, mis kordkorralt kõvemaks muutunud. Alma pole alul sellest välja teinud, ent siis kui uksetaga olija, ukse sisse lubanud lüüa, avanud ta siiski selle.

Johannes polla uksest sisse astudes pikka juttu ajanud, vaid õnnitlenud Almat ainult paari mitte just meeldiva nimega ning, kolme tubli rusikalöögiga näkku. See tehtud, läinud Johannes jälle, nii nagu poleks midagi juhtunud.

Kohtus Johannes sellist tegevust omaks ei võta. Tema kui aus ja korralik inimene juba oma kätt rüvetama ei hakka sellise naise löömisega, kes võõra mehega toas luku taga... Alma ajades ainult kurja kiusu sellepärast, et Johannes tema maha iätnud.

Alma lausub neid sõnu kuuldes, et tema olla Johannesele, ei mitte aga Johannes temale selja pööranud. Tema, kui üks korralik ja aus naine, sellist lakkekaussi-joodikut ei taha.

„Kuida joodik?" imestab Johannes käsilahutades. „Aulik kohus võib järele kuulata, et ma eluajal kordagi veel „solkes" pole käinud. Ja kuidas, — kuidas ma siis joodik saan olla?!"

Edasi lubab Johannes tuua rea tunnistajaid, kes kuulnud, kuidas Alma temale lubanud kättemaksta ja vangi lasta panna, Alma aga teisi, kes kuulnud jälle, kui Johannes peale sündmust seletanud:

„Andsin talle, kuradile, nüüd!"

Ja asja harutamine lükataksegi niikauaks edasi, et lõplikult veenduda, kes kellele siis liiga tegi, kui kustus armastus.

Vargus tuleb maha jätta.

Eduard L. on süüpinki sattunud telefonipostide varguse pärast. Kadaka teelt on ta neid võtnud ja koju viinud, tule ning tarbepuuks nii nagu seda vaja.

Ka kohtus ei eita mees, kes varem kaks korda varguse pärast karistatud, vaid kahetseb seda.

„Tahan selle ameti maha jätta," seletab ta. „Sellest ei tule midagi välja."

Silmaspidades kaebealuse puhtsüdamlist ülessetunnistust, on ka otsus võrdlemisi kerge: — neli kuud vangistust.

Lahutuskojast.

9 paari läksid lahku.

Anna ja Johan Pikmann'id, kes pulmi pidasid 27. aprillil 1927 a., hakkasid mõni aeg tagasi arvama, et senisest kooselust peaks aitama. Ja nüüd kroonib seda arvamist lahutus.

Ka Lydia ja Vasiili Puumann'id, kes ühisesse kodukesse asusid 12. märtsil 1921. a., on oma pesaasemest tüdinenud ja lendavad ühisel kokkuleppel nüüd sealt välja vastu uutele rõõmudele ja pettumustele.

Helmi-Karin ja Karl Rene Laatsid abiellusid 1. detsembril 1923. aastal. Ent Karl on suutnud selle aja kestel juba siiski niivõrt patustada, et Helmil enam muud üle ei jäänud, kui kohtule lahutuspalve esitada, mis ka põhjendatuks tunnistatakse.

Margot ja Paul Habermann'id pidasid pulmi 1923. aasta teisel jõulupühal. Rahupühade leplikul vaimul pole aga nende man ruumi olnud. Ja sellep. päästab lahutus nüüd mõlemad ka ristist ning vaevast.

Olga ja Johan Roden'id, kes rõõmsatena purjetasid abielu-sadamasse 13. aprillil 1925 aastal, kipuvad sealt välja juba pikemat aega. Sest 13. kuupäeval alustatud asjad ei pidada kunagi õnnelikult lõppema. Ja nii see näib ka olevat.

Elviira-Vilhelmine ja Aleksander Mihels'id arvasid kunagi, et 23. mail 1925. aastal peetud laulatus nende igavesele õnnele on pannud aluse. Õitsval õiekuul näis olevat kõik nõnda ilus. Aga paraku osutus see arvamine ekslikuks. Õnn oli küll ilus, aga ta möödus nagu õiekuu ööde Koidu ja Hämariku kaunis armumäng. Ja need, kes kaunil õieajal ulatasid üksteisele käed ning südamed, pööravad karmil küünlakuul üksteisele igaveseks seljad.

Leida ja Johan Müürsep'ad võtsid pruutpaarina teiste õnnesoove alles vastu võrdlemisi vähe aega tagasi, nimelt 30. märtsil 1929. a. Ent nüüd sirutavad nemad käed juba neile, kes soovivad õnne või avaldavad kaastundmust lahutuse puhul.

Anna ja Artur Krikk'id, kes vallasrahva põlve hüljasid 28. septembril 1929. a., nägid peagi, et see samm neile oodatud õnne ei toonud. Ja nüüd võivad nad seda uuesti otsima hakata teisalt, kuna see, mis korra sidus, kohtu poolt katkestatud.

Lühikeseks osutus ka Elsa ja Eugen Esberg'ide ühine õnn, mis algas 6. oktoobril 1929. a. Nüüd ei ole sellest järel enam midagi, ehkki Elsa ja Eugen kord arvasid, et ainult surm neid lahutada võib.

Pooleli jäid järgmiste paaride lahutusasjad:

Marta ja Georg Pikk, Hermine ja Friedrich Fogt, Jelisaveta ja Juhan Jaas, Anette-Luise ja August Link, Julia ja Johan Tuuling, Magdalena ja Ferdinand Freimuth, Maria ja Eduard-Friedrich Kruuse, Tiiu ja Kaarel Aavik, Erna ja Hugo Otsep ning Maria ja Paul Alber.

Pahandus iõuab kõige kõrgemale astmele, kui ta end headuse mantlisse varjab.

*

Kohusetäitmine on kõige kõrgem elu eesmärk ja ei ole ühtegi ilusamat, puhtamat õnne kui see, mis kohusetäitmisest tõuseb. Kohusetäitmine on ainuke, mis hingele täielist rahu annab ja mille kannul ühtegi kahetsust ei käi. Teadmine, et oma kohuse oleme täitnud, on hingele armas ja kallis, nagu ilus muusika kesk und, on kallis ja magus ka siis, kui maailma kurjus meilt kõik muud võtnud.

*

Rumalus ja alatus on kiidelda, üht või teist naist omanud olla. Sest kes varastab, või on varastanud, ei julge sellega ju hoobelda.

Kõige suurem eesmärgi kättesaamise saladus on kannatus.

*

On naised head, siis seisavad nad mehe ja ingli vahel, on nad halvad, siis seisavad nad mehe ja kuradi vahel.

*

Mõelge, nagu tahate, kui ka mitte õieti, aga mõelge ise.

*

Maailm armastab kõike hiilgavat mustata ja seda, mis taevalik, põrmusse tõmmata.

Kus paliu vabadust, seal on ka palju eksitust, kuid kindel on kohuse kitsas tee.

*

Lootus on õnnetute teine hing.

Mõndasugust.

Imelik järv.

Alaska poolsaarel on misjonäär Tossi poolt üles leitud järv, millele nimeks andis Salavik. See 60 penikoorma suurune järv on vist ainuke ilmas, mis nii kaugel põhjas kinni ei külma. Ta ei seisa merega ühenduses, ometi tõuseb ta pind iga Põhjamere tõusuga ja vajub samuti. Vesi on maitse poolest samane, kui ümberkaudseis jõgedes. Suvel langeb vee temperatuur, talvel tõuseb. Kui ümberkaudsed järved kinni külmanud, siis on Salaviku temperatuur niisugune, et paras ujuda. Kalu tuleb siis nii palju vette, et neid tunniga võib terveks talveks muretseda. Järv on inimestele suureks toiduaidaks. Järve juures asub ka endine kuulus Klondike kullaväli.

Uus abielulahutamise põhjus.

Georgia osariigis Põhja-Ameerikas on iseäraline seaduse-eelnõu parlamendile ette pandud. Selle järele tuleksid tühistada kõik abielud, kus naise iluduse abinõude hulka arvatakse kõiksugused näojumestamise võided, puudrid, lõhnaõlid, kunstlikud hambad, võltsjuuksed, peenike pesu, puuvilladega kehavormide ümmarguseks tegemine, läbipaistvad sukad, kõrgete kontsadega kingad, õredad bluused ja kõik esemed, mis naisterahva ilu võib kuidagi ülendada.

Seaduse-eelnõu ettepanija on keegi 40-a. abielumees. Tema seletab, et on tarvis meest pettuse eest hoida, mis ta sagedasti peab pärast pulmi läbi elama, kui näeb, et noorikul on võõrad juuksed peas, hambaarsti tehtud hambad suus ja et tema ilus nägu on saavutatud kunstlikult värvimisega. Seaduse-eelnõu looja arvates on niisuguste vahendite varal sobitatud abieluleping valealusel ja sellepärast tuleb tühistada.

Ajalooliste asjade hinnad.

Kõigile on teada, et mõnedest ajaloolistest asjadest maksetakse kuulmata kõrget hinda, nii näiteks: kalaluust tugitool, mille Lübecki linn Gustav Vaasale annetas, müüdi 1823. a. 53.000 guldna eest Rootsi kuninglikule kammerhärrale Schinckerile. Karl I palveraamat, mida see enne oma surma tarvitas, müüdi 1823. a. Londonis 100 nl.-strl. eest. Karl XII kuub, millega ta Poltaava lahingus võitles, maksis 1826. a. Edinburis 20.000 nl.-strl. Newtoni hammas maksis 1816. a. 16.000 franki. Kui aga keegi inglise lord ta oma sõrmusesse laskis panna, pakuti sellest pleekinud hambast 100.000 franki. Napoleoni kübar maksis 1920 franki, Voltaire kepp — 500 fr. ja Rousseau vest — 950 franki.

Kuidas hiinlased kosivad?

Kui hiinlane omale kohase kaasa leidnud, siis läheb noormehe isa neiu isa juurde tütre hinna üle kauplema. Kui taatidel kaup koos, siis saadab peiu isa pruudi isale tütre hinna järgmise kirjaga:

„Taeva kõrgeandelisele pojapojale!

Su au ja väärtus on arvamata suur, kuna ma lapsest saadik varata ja auta olen. Su tütar on kõige armsam ja ilusam hingeline, minu poeg selle vastu kõige inetum totter maailmas. Aga kui ta ometi sinu arvates kõlblik on, siis ei või sarnane vilets uss ja lontrus sellele vastu panna. Palun sind need kingid vastu võtta, ehkki nad küll viletsad ja väärtuseta on.

Sügavas austuses
Su alandlik koer."

Kui kingid on vastu võetud, saadetakse pruut toredas rongis peiu koju, kus uhked pulmad peetakse.

Naiste truudusemurdmise põhjused.

Kuulus Itaalia füsioloog P. Mantegazza nimetab kuus põhjust, mis viivad naise truuduse murdmisele. Need on:

1) Soov tundeid vahetada,
2) tundmatuse kaunidus,
3) intriigide vajadus,
4) kättemaksmise nõudmine,
5) armastuse tarvidus, kui tal on mees, kes ei või armastada ja
6) hirm vaesuse eest, leiva-ahnus ja veel rohkem igatsus ehete ja uhkusasjade järele.

Oleks huvitav kuulda, mis arvavad meie Eesti mehed sellest? Kas ühtivad nende arvamised kuulsa teadlase arvamistega?

Naljad.

Valesti mõistetud.

Daam (keda poesell ukseni saadab): „Tänan! Oleksin üksigi osanud välja minna. Veel kord tänan teid, et mind nii lahkesti saatsite!"

Sell: „Võtke heaks preili, kuid meil on sarnane kaupluse komme, — viimasel ajal varastatakse meid palju..."

Alles noor.

Isa: „Teie olete liig noor, et minu tütre kosija olla, kes praegu 25 aastat vana on. Ja kui vana Teie olete?"

Kosija: „Kakskümmend."

Isa: „Noh, siis oodake rahulikult need viis aastat veel ära, kuni minu tütrega ühevanuseks olete saanud."

Kahtlust äratav.

Elly: „Ema, miks on pruudil valge kleit?"

Ema: „Seepärast, et pulmapäev on ta kõige õnnelikum päev elus."

Elly: „Aga ema, miks on peigmehel mustad riided?"

Ooperi duett.

Itaalia ooperi näitlejaskond rendib Liverpoolis avara teatri, paari suure itaalia ooperi lavastamiseks.

Tenor ja sopran laulavad kirglikku duetti. Silmapilk on ülipõnev.

Äkki aga pahvatab keegi itaallane saalis naerma.

„Mis sa naerad?" küsib temalt imestunult sõber, inglane, — teades, kuivõrd itaallased tavaliselt suuri oopereid austavad.

„Maksab naerda, kui sopran laulab!"

„Täna oleme jälle pigis, maja on päris tühi!" ja mees vastab:

„Jah, ja mul pole pennigi, et pesu ära tuua!"

Mõlemad õnnetuks teinud.

Minni: „Sa ütled, Juuli olevat kaks meest õnnetuks teinud?"

Anni: „Jah, ühele neist andis korvi!"

Minni: „Aga mis ta siis teisele tegi?"

Anni: „Teisele läks naiseks!"

Vastutav toimetaja ja väljaandja
A. Jürisson.